

Telegraful Român

Organ național-bisericesc

Abonamentul

Un an 500 Lei. — Șase luni 250 Lei. — Trei luni 130 Lei. — Pentru străinătate un an 900 Lei. — Pentru America 4 Dolari.
Ziarul apare Marți și Vineri

Correspondențele

să se adreseze Redacției Telegraful Român strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză
Articole nepublicate nu se înapoiază

Prețul inserțiunilor

un fir peti 6 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației ziarului Telegraful Român, Sibiu, str. Mitropoliei 45

Octavian Goga

(=) Sfârșitul anului 1931 și începutul anului 1932 se înădlesc prin călduroasele sărbătoriri aduse laureatului cântăreț al neamului, măestrului Octavian Goga, care împlinește jumătate de veac a vieții.

La sărbătorirea dela 14 Februar 1932, organizată în cinstea poetului din partea universității Clujului, se asociază cu drag și biserica noastră ortodoxă, rosiind vrednicul său fiu omagiul preoției și urările ei de bine, cu dorința ca celce ni-a dăruit minunatele cântări, cu miresme de tămâie, să-și urmeze drumul o altă jumătate de veac, risipind în jurul său aceeaș bogăție de daruri ce i le-a hărăzit cereasca pronie.

Plin de recunoștința cuvenită, au sărbătorit cei 50 de ani de viață al luptătorului scriitor: deputații și senatorii parlamentului, Academia Română, școalele, Societatea scriitorilor români, Societatea autorilor dramatici, și toată presa română; ear Suveranul, Voevodul culturii naționale, a remis sărbătoritului inșignele ordinului Carol I în gradul de mare ofițer.

Intreaga tabără de intelectuali, fără deosebire de idei și credințe, a înălțat, pe câteva momente, orce fel de protivnicie, și s'a apropiat cu însuflețire și dragoste de acela, a cărui operă de scriitor, orator, gazetar și om politic, a răscălit și răscălește tainutele energii și, punându-le în lucrare, așterne tării viitorului unul neam trezit la nouă viață.

Creator de versuri, ce rămân, Octavian Goga se înșirue statornic în ceata celor puțini ai lumii cari n'au depășit linia frumosului și cari au izbutit să împreune ideea naționalismului clocotitor cu ceea ce se cheamă artă pură și desăvârșită.

A cântat, ca îndrăzneț și năvalnic trubadur, un mare vis, și a rămas artist în toate împrejurările.

Când s'a hotărât să primească fotoliul de ministru, cel dintâi, al cultelor, l-au felicitat și s'au felicitat mai ales preoții noștri.

Ieșit din marele sat ardelean de pe desființata graniță, din satul umbrit de malestătea codrului și adăpostitor de prigonii vlădici al bisericii oropsite, din satul în al cărui mausoleu doarme somnul de veci unul din fericii «dătători de legi și datini» ai neamului, — maestrul condelului și al graiului inspirat, alături de toți celce au înălțat steagul pentru prăbușirea nedreptelor hotare între frații de aceeaș limbă și credință, ar avea dreptate să rostească vorba fericitilor în mijlocul izbânzii: Unde am pus noi truda, a pus Dumnezeu mila.

Pentru viitor, s'au înălțat astăzi face următoarea jurmăntă, rostită în parlament

«Făgăduesc înaintea lui Dumnezeu și a țării, că tot restul pu-

terilor mele intelectuale le voi depune la picioarele acestei țări, pe care vreau s'o transmitem generațiilor viitoare, curată, strălucitoare, ca un punct de lumină pentru patrimoniul umanității».

Preoțimea bisericii ortodoxe române ardelen, poate și mai mult decât alții, s'a bucurat și a admirat pe marele fiu născut din casă preoțească și ridicându-se la înalte trepte prin vrednicie exemplară, prin tărta iubirii sale de neam și biserică.

Urăm neînfricatului cântăreț al nostru, în numele acestei preoții, îndelungime de zile, cu sănătate multă și cu belșug de izbândă, ca înfrângând vitregimii vremii cu toate vijeliile ei, cucerind înțeleptul îndrăzneț să-și ridice țara și biserica și străbuna, fericite și mulțumite, așa cum ele merită și trebuie să fie, astăzi și totdeauna.

Loja în plină acțiune

Vești de mare îngrijorare ne vin dela sate. Slujitorii altarelor lui Hristos se sbat în neînchipuită mizerie. N'au cu ce-și crește copiii la școală, n'au cu ce se îmbrăca, n'au cu ce mânca. Sunt unii și de aceștia..

Preoțimea noastră niciodată n'a dus o viață de huzur și risipă. Trecutul mașter i-a creiat din sărăcie un titlu de noblete. Fiindcă și instituția sfântă pe care a slujit-o, a fost săracă în bunuri materiale. Strictul necesar pentru o modestă viață însă l-a avut întotdeauna. Obștea credincioasă s'a îngrijit de aceasta. Astăzi preoțimea noastră nu mai are nici strictul necesar pentru cea mai simplă viață. Fiindcă statul, care odată cu secularizarea averilor bisericesti și-a luat obligația de a acoperi trebuințele materiale ale Bisericii, nu-și mai respectă angajamentele.

Epoca vrășmășiei statului împotriva Bisericii a început sub forme cu totul dureroase. Încă sub regimul trecut au început curbele la salarii și la trebuințele

materiale ale Bisericii. Nedreptatea era îndreptată mai ales împotriva Bisericii ortodoxe, pentru că celelalte culte, minoritare, fiind într-o situație privilegiată, nu simțiau în așa măsură ciuntirile bugetare.

Sub actualul regim vrășmășia statului față de Biserică a intrat într-o nouă fază. Ea s'a întetit cu o repeziciune uluitoare, luând, în timpul din urmă, proporții impresionante. Ampuțările pe care ministerul de finanțe le-a aplicat bugetului Bisericii au fost atât de crude și de dese, încât ele au stârnit o justificată revoltă în sufletul slujitorilor acestei sfinte instituții.

Revolta este cu atât mai justificată, cu cât amputările la bugetul Bisericii nu s'au făcut numai în măsura în care s'au făcut la bugetele altor instituții, ci într-o măsură «specială». Prin ele guvernul într'un chip neaplicabil a vrut să umilească Biserica și să-i împiedece binefăcătoarea activitate pe care acest așezământ de mântuire religioasă

și națională e chemat s'o desfășoare în mijlocul poporului.

Ieri se șoptea numai acest adevăr. Astăzi se strigă pe uliți; îl știe toată lumea, și strigându-l dă alarma unei mari primejdii naționale. Francmasoneria vrea distrugerea Bisericii prin umilirea morală și nimicirea materială a slujitorilor ei, față de cari nu a avut niciodată decât cel mai massiv dispreț. Câteva luni după instalarea noului guvern ni s'a dat să auzim despre preoți cuvinte pe care presa, politică chiar, s'a sfiit să le publice. Iar în niște declarații făcute acum câteva zile un membru al guvernului a rostit cuvântul, că își poate închipui o țară «fără catedrale» — nu însă una «fără bănci». Cine nu vede în aceste declarații un urât dispreț pentru marea operă morală și națională realizată de osârdia jertfelnicei noastre preoții din trecut și pentru eforturile preoției noastre de astăzi, gârbovită sub povara nesfârșitelor curbe de sacrificiu?

În aplicarea loviturilor ce le dă bisericii dușmanii ei nu cunosc rezerve. Uzează și de atacul direct și de intrigă. Mai ales de intrigă.

Iată una de cea mai recentă marcă. La alcătuirea noului buget, salariilor preoțești li s'a aplicat o serie de curbe. Nu le știm exact numărul, fiindcă sunt multe, foarte multe. Măsura de o cruzime fără precedent a desființat aproape aceste salarii. Intenția aceasta a și fost. Dacă s'a mai înscris totuși în buget o fărâma de salar pentru slujitorii altarelor, aceasta s'a făcut numai pentru a da poporului credincios iluzia, că preoțimea e plătită de stat; nu mai are deci nevoie de contribuția poporului. Credincioșii sunt aduși în situația de a spune:

Noi nu mai trebuie să contribuim pentru susținerea preotului, căci preotul e plătit de stat. Se spune: preotul poate trăi numai din venitele stolare. Intriga e menită să creieze vrășmășie între popor și preot. Amândoi sunt trași pe sfoară de intrigi. Astfel

preotul rabdă de foame... între două pite.

A doua intrigă: Slujbașii eclesiastici ai centrelor eparhiale nu au fost așa de cumplit curbați prin ultimul buget, cum a fost preoțimea parohială. S'a zis, și cu drept cuvânt, că acești slujbași, neavând parohii, sunt avizați exclusiv la salarii; deci nu este cu dreptate să li se amputeze prea crunt aceste salarii. Era o motivare justă.

Numai cât «consiliul de miniștri prin jurnalul Nr. 1860 din 15 XII. 1931 autorizează Ministerul cultelor ca din suma prevăzută în bugetul pe 1932 pentru fiecare cult în parte, să fie satisfăcute în primul rând salariile profesorilor și ale funcționarilor dela centrele eparhiale și apoi diferența sumelor să se repartizeze celui alt personal clerical» (Mon. ofic. Nr. 1 din 1 Ianuarie 1932)

Decizia ministerială este cusută cu ață albă. Ea ar fi să stârnească vrășmărie între preoțimea parohială și clerul centrelor eparhiale. Preoților li se spune indirect prin această decizie: «Ați fost curbați, pentruca asessorii și profesorii să poată huzuri (creștinește vorbind, noi îi dorim acest huzur dlui ministru). Seul bugetului îl mănâncă deci consilierii eparhiali și profesorii de teologie. Dacă n'ar fi ăștia, voi, preoți dela sate, cu actualul buget, ați trăi aproape ca'n rai».

De fapt, o elementară socoteală ne duce la concluzia, că suma echivalentă curbei neaplicate la salariile funcționarilor eclesiastici ai centrelor eparhiale este atât de mică față de suma tăiată din bugetul preoților de parohii, încât intriga judecată în lumina acestei concluzii își apare în toată urâciunea ei. Curba aceasta neaplicată centrelor eparhiale face, de pildă, pentru Sibiu cam 840.000 Lei pe an. Drept echivalent preoțimii din arhiepiscopie i s'a redus salariul cu 7.100.000 pe an.

Mai este nevoie de comentariu la această bombă aruncată în viața bisericească?

Din atitudine a unor anumite organe de presă e evidentă uneltirea francmasoneriei, care folosește orice ocazie spre a îndrepta atacuri împotriva bisericii și a slujitorilor ei.

Avem însă toată nădejdea, că Biserica noastră, își va continua într-o perfectă solidaritate lupta pentru justele ei revendicări, alături de conducătorii acestui sfânt așezământ.

Și acum o întrebare pentru dl. președinte al Consiliului de miniștri, N. Iorga: d-sa, care a spus că fără preoți se surpă o țară, iar cu ei se poate zidi una, înțelege să patroneze până la sfârșit acțiunea distructivă împotriva Bisericii și implicit, împotriva sufletului neamului românesc?

Preoțimea așteaptă răspuns la această întrebare, fiindcă pentru ea criteriul de judecată a oamenilor este cuvântul din Scripturile sfinte: «Cine nu adună cu mine, risipește». *Dinu Pajura.*

Circulara trimisă prefectilor județeni din partea ministerului de interne, în vederea apropiatelor **alegeri eparhiale**, conține următoarele:

«Vă se aduce la cunoștință din ordinul dlui prim-ministru că pe cât depinde de administrație, apropiatele alegeri eparhiale din 14 Februar a. c. să fie lipsite de caracterul obișnuit al luptelor politice și de partid.

Veți veghea ca administrația să-și facă datoria, fără să se amestece în alegeri. De unde rezultă impediment pentru prefecti și funcționarii administrativi de a candida, retrăgându-și de urgență candidaturile de felul acesta, depuse înainte de primirea acestui ordin.

Dispozițiunile acestea nu privesc pe primari și consilierii comunali, și nici pe președinții comisiilor interimare comunale și nici pe membrii acestor comisii și ai celor județene.

Benevoiti a confirma primirea și a referi de urgență».

Să nu fie o predică în pustiu...

Fumul și mirosul prafului de pușcă răzbește din depărtări.

Japonia și China pare că nu-și pot aranja diferendele decât pe calea armelor. În fiecare zi pier sute de inși, răpuși de furia gloanțelor. America și marile puteri și-au trimis la fața locului vase de război pentru a păzi — se zice — zona internațională. Rusia sovietică pândeste momentul pentru a interveni la timp — desigur prin arme — în scopul infiltrării doctrinei comuniste în conștiința și organizația popoarelor din Orient.

Altfel se ciocnesc, într'un colț de lume, interese materiale se țin întrigă născute în mare parte din tendințe de acaparare, și se nasc invălmășeli, ale căror consecințe nu se prevăd decât în presupunerile foarte relative.

În acest timp, de sângeroase frământări, într'un alt punct al lumii s'a început sbuciumul staturilor. Reprezentanții națiunilor, întruniți în conferința dezarmării la Geneva, atacă una dintre cele mai grele încercări.

Adevărat, că până acum, nu ne-am prea ales cu rezultate practice, oferite de Societatea națiunilor.

Se vorbește frumos și cu temelie la Geneva, și acum, ca și la alte ocazii.

Dar, până când discursurile și aranjamentele de acolo nu vor afla temelie paternică și statornică în conștiința morală a fiecărui popor, rolul acestel umanitare instituții de pace nu se va manifesta cu efectul dorit. Până când nu se va ajunge la ideea, că deasupra intereselor interindividuale trebuie să troneze o atmosferă de ordin divin. Societatea națiunilor nu poate dispune de autoritatea suficientă spre a impune omenirii ideea practică a securității durabile.

Vom fi, cu toate acestea mulțumiți, când reprezentanții popoarelor, pe urma conferinței dezarmării vor putea să apropie lumea, fie și numai cu un singur pas, de idealul păcii și al siguranței. Al doilea pas va fi, negești, mai puțin greu de realizat. *D. C.*

Bisericele și conferința dezarmării

— **Chemare către creștinii tuturor țărilor** —

În vremea când la Geneva au început desbaterile delegațiilor întrunite la conferința dezarmării, o distinsă personalitate în lumea politică a țării sale, *Lordul Dickinson*, — membru al casei de sus engleze și președintele «Alianței universale pentru concilierea amicală internațională a bisericilor», — adresează creștinilor, din toate țările, următoarea chemare, pe care o publicăm în traducere din «Intern. Christl. Presse»:

Conferința dezarmării are să fie proba focului pentru Societatea națiunilor; sau, mai exact: conferința aceasta are să fie proba focului pentru națiunile ce aparțin Societății. Conferința va urma, în discuțiunile sale, metodele întrebuintate de Societatea națiunilor; rezultate cu efect vor putea să izvoască numai dintr'o hotărâre unanimă. Aceasta însemnează, că delegații unui singur stat ar putea zădărnici conferința.

Delegații vor vota conform directivelor primite dela guvernele deosebitelor țări; ear guvernele, la rândul lor, vor lucra după impresia ce îi-o fac dorințele din țările lor. Dacă la plecarea spre Geneva li se spune delegaților, că cetățenimea statelor respective stăruiește ca întrunirea genoveză să izbutească ceva în reducerea puterilor militare, delegații vor lucra în consecvență. Problema este cu totul realizabilă. Greutățile tehnice au fost înlăturate prin lucrările pregătitoare ale Societății națiunilor. Totul ce se cere, este bunăvoință și curaj. Sentimentul moral al popoarelor are să creeze această bunăvoință și acest curaj.

Cum se poate transpune în faptă sentimentul moral? Neapărat, prin străduințele bisericilor! Creștinii au, în chestiune, o îndatorire hotărâtă; căci Maestrul lor este prințul păcii și împăria Lui este o țară, în care are să domnească numai dragostea.

În conferința bisericească, dela Cambridge, ținută în Septembrie 1931 de «Alianța universală pentru concilierea amicală internațională a bisericilor», s'a adus hotărârea a se invita bisericile creștine ale tuturor țărilor: să declare guvernelor lor, că sânt gata a colabora activ, în problema micșorării înarmărilor la nivelul cel mai de jos, și să ceară cu tot din adinsul credincioșilor să înalte rugăciuni în biserică și acasă, ca actuala conferință a dezarmării să-și ajungă

FOIȘOARA

Bălgrădeanul

— **Iconiță din vechea prigoană pentru lege** —

În temnița din Sibiu trei bătrâni, cu chip cenușiu, povesteau la miez de noapte în îndurerate șoapte, despre o făclie cu lumina vie, care se stinse pe vecie, în ăst lăcaș de urgie.

Trei bătrâni cu fața cernită ca zdreanța și cu ochii tulburi ca ceața, își spovedeau obida până dimineața, lâng'un trup rece ca ghiata.

Curatorul Gavril cu trupul subțiat ca de copil, dar cu sufletul aeris ca de proroc din Izrael, desprindea așa firicelul povestirii de pe ghemul pătimirii:

— Sărăcuțul nostru frate bun! Patru ani purtat-a lanțul pentru crezul său străbun! Patru ani în

ocară de dușman! Patru ani de zile cu apă și cu până!..

— Ca mine și ca tine, curatore Gavril..

— Dar, oricum, Bălgrădeanul e mântuit acum... Dumnez-u să-i miluească sufletul încununat cu credința strămoșească și să-l împărtășească de toată fericirea cea cerească, pentrucă prea mult s'a înfruptat din amărăciunea pământească... Îl văd par'că și acum în biserică îmbrobodită în prapur de fum, de pe sorânceana dealului din marginea Bălgradului... În biserică odrăslită din milostenia de crai a Viteazului Domn Mihail. Era zua de înscăunare a Duhovnicului care s'a rupt de Legea noastră sfântă și mare a Vădicăi Atanasie. Slujia el în sobor și preoți mulți, cu bărbi albe, cântau frumos în cor. Iar în naea bisericii asculta cu evlavie o spuză de popor.

Încut în mulțime ascultam și eu

cu sufletul măhnit, ca azi, când am robit patru ani întregi pentru dreptatea sfintei noastre legi..

Lângă mine scăpăra de mânia ăst soț iubit, pe care Domnul l-a odihnit și de obidă l-a mântuit. Iar lângă el se ruga încetinel un preot străin cu graiul blajin. Pe urmă preotul îi șopti în murmur lin:

— Ce mai norod creștin!.. De jertfă pentru Domnul plin!..

— Nu-i de noi întemeiată biserica preamînunată.

— Dar de cine, moș vecine?..

— De Arhanghelul din război!

— Nu prea înțeleg pilduirea, că anii mei sânt mulți..

— De Vodă Mihail de peste munți.

— Asa a-a?..

— Da.

— B necuvântată-i fie pomenirea!

Cum povesteau în liniște, gânduri aprinse se năcierau prin mințile

robilor și lacrimi limpezi ca mărghitarul li se cerneau prin sitele genelor și li se opreau încetitor în barbă. Iar razele de stele furisate prin zăbrele se răsfrângeau în ele ca'n boabele de rouă de pe firisoarele de earbă.

Potolindu-și duioșia curatorul Gavril porni-a iar așa:

— Vlădica tîmăc mulțimea cu cădelnița, cântă apoi Evanghelia. Preotul vecin îi grăi iar soțului scăpat acum de jale și de chin:

— Vlădica-i rumen, ca un tran-dafir..

— Da, părinte, dar nu de hrana străinilor, ci din dania frăținilor.

— Nu pricep, că's cam slăbit de ani.

— Vlădica mănăcă pâne albă, ca de crin și bea vin curat ca sfântul mir, de pe o moșie cinstită lui într'o clipă blagoslovită de un Domn blajin.

— De care domn blajin?

sub inspirație dumnezească, toate rezultatele dorite.

Conferența a declarat, că solia bisericii creștine către lume este evanghelia despre iubirea divină și despre jertfa care se revelează în Isus Hristos și crucea Sa, și că războiul, ca mijloc de înlăturare a diferendelor internaționale, este incompatibil cu spiritul și felul lui Hristos. Conferența a fost de părere, că în lumea actuală biserica nu poate interveni în regularea diferendelor internaționale prin alte mijloace, decât prin metoda netezirii, prin tribunal de arbitri, sau prin hotărâre judecătorească.

Este greu să-ți închipuești, că un creștin ar putea refuza consimțirea sa la principiile cuprinse în declarație; ear celce consimte cu declarația aceasta, va trebui să lucreze așa, cu principiile dintr'însa să fie primite pretutindeni. El va trebui să vie cu partea sa și să ajute, ca poporul său să învețe a înțelege principiile arătate; va trebui să înduplece pe bărbaii de stat ai țării sale, să adopteze aceste principii ca bază a politicii lor.

Conferența de acum dela Geneva oferă un prilej unic în felul său întru aplicarea practică a principiilor amintite. Se poate întâmpla, să nu izbutească, la această ocazie, un plan desăvârșit; lumea însă va aștepta, să fie croite și primite linii generale de directivă. Această țintă se poate ajunge, dacă fiecare națiune este gata să aducă jertfa națională de-a recunoaște dreptul cererilor altor națiuni și de-a avea încredere în bunăvoința celorlalte națiuni. În procesul de *jertfă mutuală* trebuie găsit acordul cel din urmă, și astfel este de importanță ca adunarea dezarmării să se întrunească în atmosferă de abnegație. Pentru a produce asemenea atmosferă în opinia publică și în ministeriile Europei, sânt chemate să intervie bisericile. Aceasta este negreșit o grea temă, dar este și o înaltă răspundere. Dacă în timpurile de astăzi conștiința creștină va putea fi scuturată spre activitate, în acest caz nu numai conferența dezarmării ar fi scutită de neizbândă și Societatea națiunilor de o rușine, ci întreaga omenire ar fi ferită de o distrugere prin sine însăși.

Din aceste motive apelăm la biserică, să ne vie în ajutor în clipa critică, și sântem încredințați că apelul nostru nu va fi lucru zadarnic.

Organizați Reuniuni de femei

— De Brâncoveanu Constantin.
— Binecuvântată-i fie firea!..
— Dar Vlădica-l îmbulzește rău acum cu hula și cu clevețirea.

— Nu-l învață așa Evanghelia...
Cum scormoneau cenușa amintirilor, doruri prădănice sfășiau prin inimile robilor și lacrimile fierbinți, care se rostogoleau de pe bărbile lor, spălau ca apa izvorului fața rece a mortului, fătul nenorocului...

Curatorul Gavril cu suflet bun ca de copil, porni iar a grăi în su-spinul inimii:

— Vlădica pși în legănat ușor prin mulțimea strânsă 'n zor de prin rariștele codrilor, de prin prăpăștiile munților, de prin șerpuirile văilor. Purta odăjdii de mătăasă aleasă. Pe cap avea podoaba unei măiestre coroane, încât părea un adevărat sfânt cucernic din icoane...

Ținea în mână o scrisoare c'o pecete mare și c'o iscălitură cât o

Instalarea dlui Ioan Sandu

— Serbare la Școala normală „Andrei Șaguna”, Sibiu —

I. P. S. Mitropolit Nicolae a ținut să îndeplinească personal actul instalării dlui I. Sandu în postul de director al școlii normale «A. Șaguna» din Sibiu.

Spre acest scop s'au întrunit în sala festivă a școlii elevii și elevele școlii de ambele secții, împreună cu membrii corpului didactic. Exact la ora 12, Joi în 4 Februar a. c. au sosit I. P. S. Sa împreună cu P. S. Arhiepiscop Vasile, însoțiți de membrii consiliului mitropolitan și arhiepiscopesc și de membrii corpului didactic dela Academia teologică în frunte cu dl rector Colan.

Corul școlii a intonat o cântare religioasă. A luat cuvântul I. P. S. Sa elogiind pe defunctul director Todoran, secerat de moarte la începutul anului școlar. Apoi a scos în relief importanța școlii normale confessionale, tradiția glorioasă a acestei școlii, un monument simbolic al concepției culturale a marelui Șaguna, care s'a îngrijit ca școala să fie ridicată la nivelul pedagogic apusean. Marii pedagogi ai acestei școlii, în frunte cu Ioan Popescu, au altoit în sufletele generațiilor de dascăli ai poporului idealismul neprihănit și fecund, care a deșteptat în popor dragostea față de cultură împreună cu simțul de jertfă pentru școală. Dorește noului director să valorizeze tradiția glorioasă a acestei școlii și imploră ajutorul lui Dumnezeu la munca profesorilor și a elevilor, încredințați conducerii celei nouă.

Dl I. Sandu a răspuns I. P. S. Sale prin vorbirea următoare:

Dați-mi voie, Înalt Prea Sfințite, ca mai întâi să Vă mulțumesc călduros pentru cuvintele măgulitoare ce mi le-ați adresat. Imi dau seama că ele nu se referă atât la modesta mea muncă desfășurată pe teren șco-

lar, cât mai ales exprimă nădejdea ce le puneți în ridicarea și înălțarea acestei școlii.

Și țin să Vă asigur dela început că voi pune toată munca și tot zelul ca aceste speranțe să nu fie înșelate și gândul I. P. S. Voastre să se realizeze pe deplin.

Am răspuns cu hotărâre la apelul de a lua conducerea acestei școlii care poartă numele nemuritorului arhiepiscop Andrei Șaguna. N'am pregetat o clipă să părăsesc direcția liceului Mihai Viteazul din orașul încoronării, pe care am avut deosebita cinste de a-l conduce până acum, căci socotesc că e mai necesar și mai de preț de a crește dascăli cari să răspândească lumina în satele răsărite pe întreg cuprinsul României întregite.

Imi dau seama de sarcina grea ce o lan asupra mea. Știu că de numele acestei școlii se leagă o tradiție mai mult decât seculară, pe care sântem dator să o ducem înainte cu orice jertfă. Căci această școală a fost un veac și jumătate un focar de cultură, de unde au roit atâtea generații de luminători ai satelor. Profesorii Barciann, Popescu și Petru Șpan de aici au dat îndrumări și directive pentru învățământul primar din întreg Ardealul. Razele ei binefăcătoare s'au revărsat până în satele cele mai răsărite din creierii munților. Și prin munca umilă a dascăliilor ieșiți de aici s'a ținut trează, în vremuri grele, conștiința de neam.

Să amintesc acum programul nostru? Lini de urmat este trasă de înaintași: educație în spirit național și ortodox.

Vom încerca să infiltrăm în sufletul generațiilor tinere dragostea pentru biserică strămoșească care a ținut nealterată în decursul veacurilor ființa neamului nostru. Ne vom strădui să stărnim în sufletul elevilor râvna pentru muncă creatoare care dă bucuria vieții și elanul ei.

Dar dacă silințele mele ar rămânea izolate, n'or aduce roadele dorite. De aceea fac un apel călduros la spiritul de jertfă al corpului didactic ca să unim eforturile în urmărirea acelui ideal. Și apelul meu se îndreaptă mai stăruitor către toți elevii

acestei școlii și-i cheamă la muncă.

Școala adevărată e operă de colaborare între profesor și elev. Elevul nu trebuie să fie un receptor pasiv care imaginează cunoștințele cerute de program, ci trebuie să colaboreze conștient la munca profesorului. Cunoștințele câștigate fără efort se șterg din amintire și dispar fără urme. Numai acelea rămân și rodesc cari sunt câștigate cu trudă și durere. Școala e muncă, muncă încordată de fiecare zi, pentru pregătirea în viață.

Înalt Prea Sfințite, dacă am vr'o dorință acum când lan conducerea acestei instituții de cultură, e dorința fierbinte ce-o simt, ca profesori și elevi străbătuți de sfințenia datoriei, să ridicăm această școală la înălțimea la care au ridicat-o marii noștri înaintași.

A urmat apoi la cuvânt dl profesor T. Popovici, directorul substituit, care a exprimat bucuria corpului profesoral pentru alegerea noului director, asigurându-l de întreg concursul corpului didactic, și a făcut apel la elevi să privească în noul director pe profesorul erudit și pe omul cu suflet nobil.

I. P. S. Sa a mulțumit, în cuvinte călduroase, dlui T. Popovici, care timp de peste trei decenii și-a pus tot sufletul său în slujba școlii, aducând în cuprinsul ei tainele acordurilor artei și ale armoniei culturii.

Cu acestea serbarea a luat sfârșit la ora 1 p. m.

Organismul „anahronic și periculos”. O interpelare asupra politicii guvernului, relativ la statusul romano-catolic ardelen, este anunțată în ședința senatului dela 6 Februar. Interpelatorul este dl *Laurențiu Oanea*, greco-catolic, care — cu rizicul de a-și atrage o eventuală desaprobară a organului ultracatolic *Unirea* dela Blaj, — n'a stat la îndoeala să declare în acea ședință, că guvernul este dator să ia de urgență măsuri în contra funcționării *ilegale* a statului romano-catolic ardelen, care este un organism *anahronic și periculos*. — S'a fixat ziua de astăzi, Vineri, 12 Februar, pentru dezvoltarea acestei interpelări în senat.

goră de șură — spunând că-i a împăratului — și vesti morodului că din mila Domnului e Vlădică Ardealului.

Preotul moșneag, cu graiul dulceag, ortacului îi vorbi iar cu drag: — Cum scilesc odăjdiiile sfințel!

— Scilesc frumos, părinte! Bine grăiești. Numai nu's plocoane nemțești, ci-s danii frățești din București...

— Tot dela Vodă Brâncovenul?

— Da... Dela Brâncoveanu Constantin, boer vechi și Domn creștin!.. Noi știm c'ai lui am fost în tot rostul nost și, cât mai trăim, de el nu ne deslipim!..

Dar pe când cetia Vlădica din scrisoare, mai aprins și mai tare, se zgudui biserica bătrână de-o lărmuire spăimântătoare:

— Nu ni pe poftă Vlădic, rădăcit din credința strămoșească!..

— Nu vrem odată cu capul Vlădic afurisit de toată legea noastră!..

— Vrem credința fraților de peste vârful Carpaților!...

— Vrem credința Domnilor de peste vârful codrilor!...

— Ei au dat Ardealului în dar și moșie, și altar!..

Erau Brașovenii, și preoții, și mirenii.

În sgomotul lor zguduitor le sări în ajutor și ortacul nostru pilduitor, cu glasul lui de Arhanghel amenințător:

— Trăescă Voevozii!

— Să peară Irozii!

În larma înfloritoare întră potolitoare oastea prădătoare. Norodul zăticnit privea încremenit cum năvăleau pripit căduri de oșteni cu pepturi de bușteni și imbrânceau afară tineri și moșnegi, bieți preoți bătrâni, sfinți proroci români, vestitorii credinței din străbuni și-i purtau cu zalele pe mâni și-i înieptau în temniți ca pe niște câni.

Îl înșfacară ca pe un hoț și pe bietul nostru soț:

— Taci aici! Răcni vrăjmaș un armaș.

— Nu voi tăcea în veci!

— Înături, slugi nemernici!

— Perii, firi de pricolici!

Un pat de pușcă-l trăzni în spate greu, de se prăbuși înaintea altarului lui Dumnezeu, dar el și de jos striga mereu:

— Trăiască Voevozii!

— Să peară Irozii!

Oștenii îi bătură brațele în belciuguri de oșele și-l înfrățiră cu temnițele pân' i a putrezit carnea de ele... Și vermii pământului s'au sălășluit ca 'n sânul mormântului în măduva oaselor lui...

Părinte prea milostive, unește-i sufletul lui bun cu Tine, ca stelele cu pânza bolții senine, ca marea cu țărnișii ei de îngrădire, căci asta-i sfânta marea unire...

Francmasoneria în parlamentul țării

Inregistrăm, la alt loc al foi noastre, felul cum un ministru român apără francmasoneria.

Mai publicăm, în aceeași ordine de idei, următoarele amănunte:

Sedința dela 5 Februar 1932 a camerei deputaților s'a ocupat și de chestiunea francmasoneriei în țara noastră.

Di Dr. Trifu întreabă pe dl ministru de interne pentru ce a fost oprită apariția Buletinului Anti-Iudeo-Masonic? Societățile francmasonice lovesc biserica românească și școala românească. Intențiunea mea a fost să vă semnez existența francmasoneriei și în țara noastră. Francmasoneria se bucură de drepturi atât de mari, încât nu te poți atinge de ea. Ce este francmasoneria? O asociație secretă. Admite constituția existența asociațiilor secrete? Nu! Francmasoneria se impune prin puterile ei ascunse în interesele unui stat. Din buletinul secret internațional, se poate vedea că s'au discutat în lojile francmasonice internaționale 512 proiecte de legi. Ea este distrugătoarea bisericii creștine. Ea vrea să impună o nouă religie. Francmasoneria este o asociație criminală. Nu e permis ca ea să beneficieze de un regim special în țara noastră. Face apoi un istoric al francmasoneriei evidențiind rolul ei nefast. Din întreaga organizare interioară a francmasoneriei rezultă caracterul ei talmudic. Ea are 3 mari dușmani: naționalismul, monarhismul și creștinismul. La 1880 erau în țara noastră 22 de loji. După război francmasoneria a progresat foarte mult.

La expunerile D-lui Trifu s'a răspuns de pe banca ministerială, făcându-se apologia francmasoneriei.

Cine poate spune în schimb că Biserica a auzit vre-o vorbă bună și de recunoaștere din partea vre-unui ministru actual, excepând doar unele bune dispoziții ale diui lorga? Dimpotrivă, Biserica a fost continuu umilită. Până când?

Agitațiile unor nenorociți călugări, pe tema calendarului, săvârșite în localități basarabene și moldovene, spre zăpăcirea creștinilor, în anul acesta s'au resimțit cu mult mai puțin ca în anul precedent. Autoritățile chemate n'au stat cu mâinile în sân, ci au făcut rândueală în satele bătute de nechemaii.

Unește-ne ca Tine și pe noi, sărmanii robi flămânzi și goi, muncii ca niște strigoi în temnița cu noapte și cu sloi, cum și-a unit Fiul Tău ființa Sa cu biserica și Invierea cu Dumineca...

...Unește toată făptura și toată inima și toată gura îndulcită cu cuminectura, cum unești Tu, Mărite Stăpâne a totului, a vremii și a locului: para sufletului cu glișoara lutului, cu lutișorul trupului, și după cum și-a unit drag Fiul Domnului la plinirea sorocului: peste rânduiala firii lumina Dumnezeirii cu țărâna omenirii...

Pr. A. Nanu.

Toate câte sânt din pământ, în pământ se întorc; și cele ce sânt din ape, în mare se întorc.

Tot darul și străbătatea se va șterge, ear credința în veac va sta (Sirah 40, 13, 14).

Comunicare oficială

Venindu-ne la cunoștință, că reconstituirea organelor protopresbiterale se va face cele din cler în colegiile preoțești din săptămâna proximă, iar cele mirenești în Duminecile viitoare, — alegerea membrilor la Adunarea Eparhială se amână până la terminarea alegerilor protopopești.

Cu privire la aceste alegeri, oficiile parohiale vor fi avizate prin o circulară, în care li se vor da toate deslușirile necesare.

Sibiu, 11 Februar 1932.

Consiliul arhiepiscopesc

+ Pr. Toma Tămaș

În 27 Ianuar 1932 s'a stâns din viață Părintele Toma Tămaș, paroh în Visca, prot. Ila. A trecut la cele eterne după scurte suferințe, în vârstă frumoasă de 79 ani, după o păstorire de 54 ani, plină de roade binecuvântate.

Om blând, blajin, ridicat din sânul țărânilor, de tînăr caută să-și termine studiile teologice, ca întorcându-se în inima munților apuseni, în Visca, să nu mai părăsească credincioșii timp de 54 ani.

Rămășițele pământești ale defunctului au fost așezate spre veșnică odihnă lângă altarul bisericii; unde slujise. Serviciul funebru a fost celebrat de 6 preoți din tract în frunte cu P. C. Păr. Protopop Iuliu Josan, care la sfârșit în cuvinte adânc simțite a arătat mulțimei de credincioși veniți din loc și jur: viața, munca și sufletul bun al păstorului, care «luptă bună a luptat, drumul l-a făcut, credința a păzit».

Pe fețele tuturor se vedea durerea profundă pentru pierderea bunului păstor.

Fericitul Ieronim la moartea lui Nepotian zice: «Să nu ne întristăm că l-am pierdut, mai vartos să ne bucurăm că l-am avut pe el, bărbatul brav și bun». Așa pot să exclame: Preoțimea care l-a avut ca împreună slujitor, familia de s'a îngrijit ca bun părinte, și credincioșii cărora «s'a făcut toate».

După cuvântare, sicriul a fost ridicat de 6 preoți și dus până la locul de veșnică odihnă a familiei.

Să-i fie memoria binecuvântată și în veci netrecătoare!

I.

Intellectualul și cântarea bisericească

Duhul vremii de azi în toate direcțiile poartă semnele vădite ale tranziției. Nu poate afirma nime că în veacul nostru domnește liniște inertă, tăcere sterilă. Pretutindenea întâlnim mișcare, acțiune, cercetare. Dar în nici o direcție nu se ajunge la înălțime adevărată, la desăvârșire.

Acest adevăr în nici un domeniu nu poate fi documentat mai bine ca în acela al artei religioase. Avem, ce e drept, încercări de creații pline de forță, întâlnim o adâncă pătrundere a vechilor comori spirituale, însă între cei vii nu avem nici o puternică personalitate în domeniul muzicii bisericești. Gânduri omenești, referitoare la realitatea transcendentă, dorul după veșnicie, după nemurire își croaște vestmântul său în cântece religioase destul de potrivite,

Nr. 1015/932 Ep.

Circulară

către toate Oficiile protopresbiterale și parohiale din Arhiepiscopia ortodoxă română de Alba-Iulia și Sibiu

Se atrage atențiunea oficiilor protopresbiterale și parohiale, că legea pentru modificarea unor articole din legea timbrului și a impozitelor pe acte și fapte iuridice, publicată în Monitorul Oficial Nr. 1/932 modifică Art. 16 § 3, din legea timbrului cu privire la scutirea de impozitul de echivalent în modul următor:

«Sunt scutite de plata impozitului asupra bunurilor de mână moartă: imobilele parohiale ale culturilor religioase întreținute de stat, cari nu produc nici un venit. Se vor considera ca atare și clădirile și terenurile de cultură până la întinderea de șase hectare, date spre folosință personală slujitorilor cultului pentru complectarea salariului».

Se precizează deci prin această dispoziție a legii, că pe lângă casele parohiale cari servesc de locuință parohilor sunt scutite de plata impozitului de echivalent și sesiunile parohiale și cantonale până la întinderea de șase hectare, date în folosință parohilor, respective a cântăreților, pentru complectarea salariului.

Organele parohiale se îndrumă a cere scutirea acestor imobile la plata impozitului de echivalent.

Consiliul arhiepiscopesc

Decretul guvernului spaniol, care disolva ordinul lezuiților din Spania, a format obiectul unei interpelări în ședința din 27 Ianuar 1932 la cortes (adunarea legiuitoare din Madrid). Publicăm, după ziarul clerical La Cruz dela 29 Ianuar a. c., următoarele amănunte din această ședință:

Deputatul Botella, radical socialist, ocupându-se cu măsura guvernului de-a desființa «compania lezuiților», cere ca toate bunurile lor să

fie întrebuințate în scopuri de binefacere și de educație, și întreabă guvernul dacă împărtășește sau nu acest punct de vedere. Deputatul vorbitor amintește, că pe temeiul constituției guvernul este autorizat să disolve și celelalte ordine călugărești spaniole, nu numai al lezuiților. În sprijinul afirmației sale, oratorul specifică dispoziția concordatului dela anul 1851, semnat de regina Isabella II, care nu admite existența în Spania, decât pentru trei ordine religioase. După aceasta, acelaș deputat arată că deși în constituție se interzice învățământul școlar prin mijlocirea ordinelor călugărești, totuși călugări continuă a da tinerimii instrucțiune în școli. «Guvernul poate suprima acest învățământ, pentru ce n'o face?» Nu merită catolicii să fie menajați, — zice terminând, — pentru că se dovedesc a fi dușmănoși republicei.

Ministrul instrucțiunii, Los Rios, răspunde că este necesară întâi o lege pentru a satisface tot ceea ce a cerut deputatul radical socialist Botella. Când va veni în discuție o astfel de lege, se va putea discuta chestiunea ordinelor religioase din țară.

Se așteaptă acum răspunsul președintelui de consiliu, la interpelarea făcută.

Constituirea noului centru studențesc Sibiu

Studentii Academiei teologice «Andreiane» din Sibiu, în ședința de constituire a noului centru studențesc, dela 3 Februar a. c., și-au ales următorul comitet executiv:

Dumitru Călugăr, președinte; Teodor Bodogae, vice-președinte; Ștefan Corpadea, secretar general; Alexandru Iacobescu și Ioan Țintea, secretari de ședință; Ioan Ghindea, bibliotecar; Marcu Adam, casier; Vasile Coman, Ioan Faur și Maxim Gheorghe, cenzori.

Cu această ocazie s'a expediat Maiestății Sale Regelui Carol II următoarea adresă:

«Sire,

La constituirea sa, noul centru studențesc «Andrei Șaguna» Sibiu, își aduce aminte, în primul rând, de Regele Țării. Pe această cale exprimă Maiestății Voasre cele mai curate sentimente de iubire față de Țară și Tron. În activitatea noastră de studii creștini și români, ne vom conduce pururea de armătorul crez: în

însă nu află nici unul graiul credinței, care în mod simplu dar adevărat și fără șovăială întuiește în lumina Dumnezeirii toată viața, toată realitatea.

Dacă acceptăm părerea marelui filozof german Oswald Spengler, situația ar trebui să fie următoarea: Noi ne aflăm în seara târzie a unei perioade culturale, care la vârsta maturității sale a creat opere de artă religioasă de valoare neperitoare. Acest spirit însă acum este obosit, istovit și condamnat la sterilitate. Duhul creator, care mai lucrează încă în slujba bisericii, are numai lumina unui amurg, și nu a unui nou răsărit. Oamenii unei culturi tinere sunt plini de evlavie, laudă pe Dumnezeu în cântări, îi mulțumesc Lui preamărindu-L; oamenii unei culturi îmbătrânite nu sunt capabili de altceva decât de socoteli, de calcule, ei știu construi mașini și pot lucra în laborator.

Autorul operei monumentale «Untergang des Abendlandes» a primit adeseori obiecții, că viața unui popor, a unei culturi nu este supusă aceloraș legi biologice, ca viața vegetală, care nu poate ieși din nexul fatal al cauzalității. În lumea vegetală tot ce se naște, în mod inevitabil crește, se desvoltă și apune.

Ce e drept, și viața spiritului și istoria își are legile ei interne, peste cari nepedepsit nu poate trece nimeni. Dar în acest domeniu mai stăpânește și un alt factor irațional al libertății, care lucrează peste toate prevederile omenești, intervine în mod decisiv, sau produce o întorsătură neașteptată în mersul lucrurilor și care, adeseori, se naște din servitute și moarte. Viața religiei și a artei cu posibilitățile sale de desvoltare deasemenea nu se lasă asimilată în mod fiziologic în ritmul de înflorire și vestejire a anotimpurilor.

credință vom fi apostoli neînfricați al Crucificatului de pe Golgota, în naționalism slăvitori și cinstitori al volozilor și regilor de ieri, și devotați integral Măiestrății Voastre, ear în cultură fiți spiritali al cărțurilor ce ni-au preclădit drumul spre unitatea națională și al acelor cari înfățișează, în mod specific, adevărata cultură românească. Deviza noastră este: HRISTOS, REGELE, NAȚIUNEA. Să trăiești Maria Ta!

Președinte:

(ss) **Dumitru Călugăr.**

Secretar general:

(ss) **Ștefan Corpadea.**

Telegrama răspuns a Măiestrății Sale Regelui Carol II:

Dlui Dumitru Călugăr

președintele centrului studențesc «A. Șaguna» SIBIU

«Măiestatea Sa Regele mă autoriză să vă transmit vîile Sale multumiri pentru frumusețea sentimente exprimate de Dvoastră din partea centrului studențesc «Andrei Șaguna» din Sibiu cu prilejul constituirii sale și urează tu uror spor la muncă! Secretar particular al Măiestrății Sale Regelui. — C. DIMITRESCU.»

Rabdă și ei...

Alături de preoțimea noastră suferindă, din mila stăpînirii ce am avut-o și o avem, pătimește la fel și învățătorimea. Dovada este și fragmentul ce urmează mai jos, reținut din scrisoarea unui dascăl sătesc:

„De altfel la noi e bine. Mîncăm ce găsim, îmbrăcăm ce avem, lucrăm cît putem. Ear cînd, seara adormim de oboseala lucrului zilnic, visăm că am primit salariul. Și visul nu e monoton, acelaș. El se repetă în somnul nostru de cinci luni de zile. Dar, le suportăm pe toate, crezînd că răbdarea noastră e spre binele țării.

Cît despre sîtenii plugari, ei o duc ca și cei din alte sate. În orice caz ei cel puțin au fîină și fasole în pod, cartofi în beciu și cu ce se încălză. La noi, învățătorii, și aceste lucruri lipsesc.

Dar ne împăcăm cu toate. «De n'ar fi mai rău!» — vorba românilui.

«Dumnezeu, care este stăpîn al istoriei spiritului și al popoarelor, poate face să răsără viață nouă și din mormînt, El poate produce puteri noi creatoare și acolo, unde noi credem că totul s'a sfîrșit» zice un profund cugetător străin.

Cu toate acestea, morfologia istorică a lui Spengler conține un sîmbure de adevăr. Există o legătură evidentă între evlavie și artă, între civilizație și ateism pe de-o parte, și între profanizare și eșuarea totală a puterii formătoare de viață religioasă pe de altă parte. Procesul de decadență între credință și operă creatoare nu poate fi redus la o formulă matematică plausibilă. El este mult mai tainic, incalculabil, determinat în mod moral, nici decum în mod mecanic-cauzal. Însă raportul de corespondență între «Spirit și formă» se menține fără nici o excepție.

(Urmează).

Dr. N. Terchilă.

INFORMAȚIUNI

O lămurire pentru cei nedumiriți Anumite cercuri, care în operațiile lor nu neglijează intriga, încearcă să acrediteze svonul, că însăși conducerea bisericească a intervenit la guvern pentru a echivalențu ultimii curbe neaplicate la salariile slujbașilor centrelor eparhiale să fie scăzut din salariile de mizerie ale preoților de parohie. Svonul este de o imoralitate monstruoasă. Conducerea bisericească a făcut, este adevărat, nenumărate intervenții; le-a făcut însă totdeauna pentru *sporirea sau menținerea* salariilor preoțești, și niciodată pentru scăderea lor.

Cîntăreții bisericești din țară, prin Asociația lor, au împlinit o datorie sufletească sărbătorind, în 17 Ianuar a. c. la B. curești, pe harnicul măestru al muzicii bisericești orientale, **Anton Pann** (1794—1854) vestit culegător de literatură populară, fost întâi paraclicer, tipograf, director de tipografie, apoi dascăl domnesc la seminarul din Râmnicul Vâlcei, *cîntăreț la biserica Sf. Nicolae din Brașov* pe urmă profesor de muzică vocală la Seminarul din București și psalt la biserica Lucaci. P. în operele sale de muzică bisericească, Anton Pann a izbutit să răspîndească fumusețile fără seamăn ale muzicii noastre orientale.

După noua lege a chirilor, votată de cameră, toate contractele de închiriere și subînchiriere, de clădiri urbane, încheiate până la 1 Ianuar 1932 și care nu sînt prelungite prin efectul legilor, pot fi reziliate pe data de 23 April 1932, sub condiție ca denunțarea să fie notificată proprietarului prin intermediu judecătorilor sau notarilor publici în termen de o lună de la publiarea legii.

Depunerea declarațiilor de *impunere* se poate face până la 15 Februar ora 7 seara. Ministerul de finanțe dispune ca percepțiile să primească declarațiile și în zilele de *sărbătoare*... Ce mai poftiți!

Nou orar școlar. Cu începerea dela 15 Februar se pune în aplicare noul orar școlar, cînd se sporesc orele de lucru manual și indeletnicirile practice în toate clasele școalelor secundare de fete, gimnazii și licee. Ministerul instrucțiunii lasă libertate școalelor de a-și aranja orarul după împrejurările locale. Dacă o școală aplică orarul de dimineață, cursurile vor începe la ora 7 jumătate dimineață și vor dura până la 1'20 d. a. Urmile două ore din orarul de dimineață, și orele de după amiază (în orarul de zi întregă), vor fi ocupate cu precădere de dexterități. Din obiectele de studiu, nu se vor admite în aceste ore decît lecturile în limba maternă, educația morale, religia și experiențe în laborator. Durata fiecărei lecțiuni va fi de 50 minute.

Mulțumim tuturor, cari au luat parte la durerea noastră pricinuită de trecerea din viață a preaiubitului nostru tată, socru și bunic **Toma Tamaș**, paroh ortodox român în Visca, atît prin scrisori de mîngăiere, cît și prin grai.

În deosbi mulțumim Preacucernicului Părinte protopop și cucernicilor preoți, cari i-au făcut slujba prohodului.

Visca, la 4 Februar 1932.

Familia Preot **Ion Laslo.**

ȘTIRI LOCALE

Anunț școlar. Domnii patroni ai elevilor dela școala de *ucenici industriali* de stat, curs inferior, din **Sibiu**, foști elevi ai școalei deveniți majori, persoanele care manifestă interes față de această școală, precum și acele persoane care au făcut servicii reale școalei sînt invitați a lua parte la adunarea generală a Comitetului școlar de pe lângă această școală, ce se va ținea *Duminecă*, în 21 Februar, la ora 11 jumătate, în localul școalei primare de stat Nr. 1 str. Avram Iancu 13. Dacă la această adunare nu va lua parte numărul cerut de Regulament, *Duminecă* 28 Februar ora 11 jumătate, în acelaș loc, adunarea generală se va ține cu orice număr de membri. La ordinea de zi: a) Aprobarea proiectului de buget pe anul 1932 întocmit de comitet; b) Alegerea alor 4 membri în Comitetul școlar și a unui membru în comisia de cenzori pe o durată de 4 ani. Presedinte: **Emilian Cloran**, secretar: **Silviu Cosma.**

Meditații *

I
Și s'a arătat ingerul Domnului, în pară de foc din rug. Eșire 3, 1.

Câte suflete n'au fost binecuvîntate în câmp. Dumnezeu nu s'a apropiat de Moisi, numai după ce a părăsit curtea lui Faraon. În munte Moisi a auzit glasul lui Dumnezeu, față către față. Școalele profetilor se află departe de orașe. Ioan Botezătorul a propovedit în pustiu lordanului și toată viața a trăit retras în pustie; tot așa aproape profetii V. Testament. Măntuitorul Hristos chiar, nu a fost prieten al orașelor; tinea și a petrecut-o în satul Ghenezaret, asemenea, în timpul activității sale, îl întălmim des în pustie și în câmpie.

Sfântul apostol Pavel, orășan prin naștere, a rămas orășan până la convertire, după această prefacere însă s'a retras pentru mai mulți ani în pustiu Arabiei. Din acestea putem deduce că sufletul religios este atras în genere spre liniștea câmpiei. Acolo, ispitele sînt mai puțin numeroase, toate acelea care vin dela oameni sînt foarte puține, sau inexistente chiar. În natură, vorbește totul de pace, de liniște, de curățenie, de seninătate și de reculegere. Dumnezeu dă aici, cu mai multă ușurință, întălmire sufletului, care-L caută, sau care L-a aflat.

Istoria sfîntă ne arată acest lucru. Și-apoi vom mai fi făcut și noi personal această experiență.

La oraș însă lucrurile se prezintă altfel. Orașul, mare mai ales, nu prea convine sufletului nostru; și dacă nu succumbăm noi, sîntem martori la atatea păcate care, se comit cu ușurință și în felul acesta sănătatea noastră morală și duhovnicească este periclitată. Atmosfera orășenească e sgomotoasă și tulbure, ne face decîrău. Să ieșim din oraș, să fugim de cerul lui înăbușitor. Să ne întoarcem la țară, la câmpie și la munți. Este preferabilă o situație mai puțin strălucită, în schimb ești mai aproape de Dumnezeu.

Cineva spunea, că lipsa de prea mare rîvnă duhovnicească a sf. în teologie, este a se atribui situației vecine cu mizeria ce-i așteaptă mai târziu ca preoți și faptul că preoția este atît de rău privită astăzi. Chestiunea nu se pune așa; cu toții aproape stați ceți la țară, în pacea vieții tihnite de acolo; cu puțină rîvnă, puteți realiza o viață duhovnicească intensă, care vă va procura o pace sufletească adîncă, pe

* Adaptări după autori diferiți, din limba germană și franceză.

care avînd-o veți putea învinge cu ușurință orice greutate. Durere însă, întălmim de multeori preoți dela țară, care ne mai cultivîndu-și viața sufletească, uită că sînt în slujba Domnului.

Să nu neglijăm sufletul căci ni-l vom pierde.

Și-apoi ce folos de toate celelalte!

II

Atăta vreme cît sîntem oameni, o anumită ambiție ne zace la suflet. Simțim că sîntem făcuți pentru a tinde spre înălțimi, pentru a le trece. Chestiunea însă ce ni se ridică este următoarea: care sînt culmile cele veritabile?

Marele savant francez, Pascal, într-una din paginile celebre, ale minunatei sale cărți «Pensées», vorbește de trei feluri de măriri.

Jos, jos de tot, mărimea de ordin material: trai bun, bogăție, tot felul de onoruri și altele ca acestea.

Deasupra acestora, mărimea de ordin intelectual: știința sub toate ale ei aspecte. Aici sînt a se cuprinde manifestățiunile intelectului omeneșc întămple-se ele în orice formă: speculațiuni filosofice, calcul matematic, precizuni tehnice, indeletniciri artistice literare etc.

Deasupra acestora, sus de tot, pe culme, se plasează mărimea de ordin moral și duhovnicesc: conștiința datoriei, credința, nădejdea, dragostea, sfințenia.

O prăpastie separă pe fiecare dintre aceste etape în scara mărimilor.

În lume, se consideră obișnuit, ceea ce în realitate stă foarte jos, ca ceea ce este mai înalt. Se așează pe culme, ceea ce în realitate este ultima treaptă a scării. Să nu comitem și noi această eroare de judecată; a căuta numai ceea ce este inferior, însemnează să-ți micșorezi viața, să-ți-o perzi.

Înimile noastre, dimpotrivă, să fie mișcate de ambițiuni mari. Să tindem cu pasiune spre lucrurile de Sus, pe care le vom afla reunite toate în Isus Hristos. Măntuitorul este pe cerul sufletului nostru steaua de prima mărime. Să privim la El să-l urmărim, și ajunși pe acel efnălțim, vom vedea cu claritate misiunea lucrurilor, care nu sînt decît omenești, trecătoare și care disoar cu ceasul ce fuge.

În Isus Hristos să ne uplem zilele cu lucruri înalte. Dacă v'aș întreba, ce-ați făcut ieri, pentru a înainta pe calea ce duce spre înălțimile cerești, morale, duhovnicești?

Să căutăm dreptatea, curățenia, seninătatea, sfințenia. Să întălmim cu grijă, cu multă grijă, ca preoți ce sîntem, idealul creștin, în sufletul nostru.

Să iertăm, precum Dumnezeu ne-a iertat și să iubim așa cum Dumnezeu ne-a iubit. **Pr. Gh. Scaș.**

Nr. 728/1932 Scol.

Concurs

La liceul ort. român „Avram Iancu” din Brad este vacantă catedra de educație fizică

Doritorii de a suplini această catedră pe anul școlar 1931/32, își vor înainta petițiile la Consiliul arhiepiscopesc Sibiu.

Petenții vor trebui să îndeplinească următoarele condițiuni speciale:

a) Să fie de confesiunea ortodoxă română.

b) Să fie absolvenți ai Institutului național de educație fizică.

Petițiile se vor înainta până la data de 1 Martie 1932.

Sibiu, din ședința secției culturale a Consiliului arhiepiscopesc dela 4 Februarie 1932.

Consiliul arhiepiscopiei ortodoxe române de Alba Iulia și Sibiu.

Nr. 29/932

(4) 2—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei I-a de cl. I din Tebea, protopopiatul Zarand, se publică de nou concurs cu termen de 30 zile dela prima apariție în Telegraful Român.

Retribuțiile după acest post sânt:

1. Întregirea dotațiunii dela stat, conform coalei B.

2. Stola obișnuită.

3. Sesiune parohială 3 jugăre.

Cererile de concurs însoțite de documentele necesare se vor înainta până la termenul fixat Oficiului protopopesc ortodox român al Zarandului în Brad.

Concurenții vor binevol a se prezenta în parohie în o Duminică ori sâmbătoare spre a fi ascultați și cunoscuți de enoriași.

Brad, la 14 Ianuarie 1932.

Oficiul protopopesc în înțelegere cu Consiliul parohial.

Ioan Indreiu
protopop.

Nr. 39/1932

(5) 2—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei vacante de cl. III Zdrapti, protopopiatul Zarand, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima apariție în Telegraful Român.

Venitele la acest post sânt:

1. Salar dela stat.

2. Venitele stolare.

Cererile cu actele necesare să se înainteze subsemnatului oficiu, în termenul dat și concurentul să se prezinte la biserică spre a fi cunoscut de popor.

Brad, la 16 Ianuarie 1932.

Oficiul protopopesc ortodox român al Zarandului în înțelegere cu consiliul parohial.

Ioan Indreiu
protopop.

Nr. 596/1931.

(3) 2—3

CONCURS

Pentru întregirea parohiei de cl. III Ciugud, din protopopiatul Sebeșului, se publică concurs cu termen de 30 zile dela întâia publicare în Telegraful Român.

Beneficiile împreunate cu acest post sânt:

a) Cele fașionate în coala B pentru întregirea dela stat.

b) Sesiune parohială în mărime de 19 $\frac{1}{2}$ jugăre cadastrale și folosința cimitirului.

c) Stola uzitată în comună.

Reflectanții îndreptățiți la acest post își vor înainta cererile de concurs în termenul indicat oficiului protopopesc al Sebeșului și se vor prezenta și în parohie, spre a fi cunoscuți de către popor.

Sebeș-A'ba, 19 Decembrie 1931.

Oficiul protopopesc în înțelegere cu consiliul parohial.

Vasile Oană
protopop.

A apărut în ediție nouă:

Frumoasa din Nor

și alte povești, de E. HO-DOȘ. Volumul conține, pe 196 pagini, 12 dintre cele mai frumoase povești din popor. Se află la: **Librăria Arhidiecezană, în Sibiu.** Prețul 60 lei și porto.

A apărut

în a doua ediție revăzut și completat

Tipicul bisericeii ortodoxe

Intocmit pentru trebuințele preoților studenților în teologie și ale elevilor școalelor normale

de

AUREL POPOVICIU

profesor la Școala Normală „Andrei Șaguna”

și se poate comanda dela **Librăria Arhidiecezană din Sibiu.** — Prețul Lei 100, plus spese postale Lei 15.

La **Librăria Arhidiecezană din Sibiu,** se află de vânzare

Introducerea în sfintele cărți ale Testamentului nou

de

Arhiepiscopul-Mitrofor

Dr. VASILE GHEORGHIE

profesor titular al studiului biblic și al exegezei T. N. la facultatea de teologie din Chișinău

Prețul Lei 480—, plus spese postale Lei 20—

Nr. 310/1931

(2) 3—3

Concurs

În temeiul ord. Preaven. Cons. Arh. Nr. 4018/1931 se publică concurs pentru instituirea unui capelan cu drept de succesiune lângă parohul veteran Ioan A. Bena în parohia de clasa II-a (doua) **Pianul de jos** din protopopiatul Sebeșului, cu termen de 30 zile dela întâia publicare în «Telegraful Român».

Capelanul va beneficia de jumătate din sesiunea parohială de 20 jugăre și de jumătate din toate veniturile stolare din parohie.

Cererile de concurs, însoțite de documentele cuvenite, se vor înainta oficiului protopopesc al Sebeșului, în termenul indicat, iar candidații se vor prezenta în v'ro Duminică sau sâmbătoare la biserică, spre a fi cunoscuți de către parohieni.

Oficiul protopopesc ortodox-român al Sebeșului în înțelegere cu consiliul parohial din **Pianul de jos.**

Sebeș, 28 Decembrie 1931.

Vasile Oană
protopop.

VIOLINE

Viole

Mandoline

Ghitare

Arcușe

Coarde de tot felul

Scaune pt. violine

Diapasoane

Surdine

Sacâz

Cutii pentru violine

Pupitre pentru note

etc.

se găsesc de vânzare la **Librăria Arhidiecezană din Sibiu,** cu prețurile cele mai moderate.

ANUNȚ

Tuturor oficiilor protopopești și parohiale din arhiepiscopie

Având în vedere dispozițiile testamentare ale fericitului mitropolit Șaguna precum și regulamentele pentru administrarea **Librăriei și Tipografiei arhidiecezane,** atragem atențiunea oficiilor parohiale și protopopești ca toate rechizitele, utensiliile de cancelarie, imprimate și tipărituri oficiale precum și obiecte rituale și cărți bisericești să se procure dela **Tipografia și Librăria arhidiecezană.**

Aceste așezăminte au fost îndrumate să execute prompt orice comande făcute de către oficiile parohiale și protopopești.

Consiliul arhiepiscopesc

A apărut:

Un anahronism și o sfidare:

STATUL ROMANO-CATOLIC ARDELEAN

studiu istoric juridic

de

ONISIFOR GHIBU

profesor la Universitatea din Cluj, membru corespondent al Academiei Române

însoțit de

Concluziunile Comisiunii istorico-juridice privitoare la desființarea Statului Catolic

Prețul Lei 400—, plus spese postale Lei 15—

Se poate procura de la **Librăria Arhidiecezană din Sibiu,** trimițându-se prețul plus spesele postale prin mandat postal.

A apărut în editura Comisiunii administrative a Tipografiei arhidiecezane și se află de vânzare la **Librăria arhidiecezană** de aici din Sibiu broșura:

„Profeții mesianice în vechiul Testament”

texte alese de dl. **NICOLAE NEAGA,** profesor suplent la Academia teologică „Andrei Șaguna”, din Biblia publicată sub îngrijirea Stăntului Sinod în 1914, cari texte, pentru că să fie cât mai accesibile la instrucțiunea din Exegetică în institutele teologice sunt înzestrate cu titluri în conformitate cu importanța lor mesianică. Prețul anui exemplar e Lei 55—. **Librăriilor și direcțiunilor institutelor teologice** pentru comande de cel puțin 10 exemplare li se dă 20% rabat.

Librăria Arhidiecezană.

Dela **Librăria Arhidiecezană din Sibiu,** se poate procura

...toată viața noastră lui Hristos Dumnezeu să o dăm!

Predici și îndrumări omiletice

de

Preotul Gheorghe Secaș

Prețul Lei 80—, plus porto Lei 5—

Tălcuirea Sfintei Liturghii

de

Preotul Dr. Nicolae Terchiță

Prețul Lei 15—, plus porto postal Lei 5—

A APĂRUT**BISERICA IMPOTRIVA CONCORDATULUI**

Declarațiunea Episcopatului ortodox român prezentată la discuția pentru ratificarea Concordatului, în ședința dela 23 Mai 1929, a senatului român

de

Dr. NICOLAE BĂLAN

Arhiepiscop și Mitropolit

Prețul Lei 30— + spese Lei 5—. Se poate comanda dela **Librăria Arhidiecezană din Sibiu,** trimițând prețul prin mandat postal.

În editura Comisiunii administrative a Tipografiei arhidiecezane a apărut și se află de vânzare la **Librăria arhidiecezană din Sibiu:**

HRISTU ANDRUTSOS

profesor la facultatea de teologie din Atena

DOGMATICA

bisericii ortodoxe răsăritene

Traducere autorizată

de

Dr. DUMITRU STANILOAE

profesor la Academia teologică „Andrei Șaguna”

Prețul Lei 300—, plus spese postale Lei 20—

Librăriilor și direcțiunilor institutelor teologice pentru comande de cel puțin 10 exemplare li se dă 20% rabat.

Citiți

MEMORIILE

Arhiepiscopului și Mitropolitului

Andrei Șaguna

Au apărut într'un frumos volum, de 112 pagini, cu ilustrațiuni. Cartea cuprinde însemnările lui Șaguna despre fapte și întâmplări momentuoase din viața sa. Se află la

Librăria Arhidiecezană din Sibiu

Prețul: 25 Lei

Dela **Librăria Arhidiecezană din Sibiu** se poate procura:

Confesiuni și Secte

studiu istoric-misionar

de

Arhiereul

Grigorie Leu Botoșăneanu

Prețul Lei 120—, plus spese postale Lei 10.

În editura Comisiunii administrative a Tipografiei arhidiecezane a apărut și se află de vânzare la **Librăria arhidiecezană din Sibiu:**

Istoria Desrobirii Religioase a Românilor din Ardeal

în secolul XVIII

de

SILVIU DRAGOMIR

profesor universitar, membru al Academiei Române

Vol. II

cu 75 documente anexate.

Prețul Lei 400, plus spese de poștă Lei 20.

Volumul I costă Lei 200

Dela **Librăria Arhidiecezană din Sibiu,** se poate procura

CURS

de

Îndrumări misionare

pentru folosirea studenților în teologie, preoților parohi și misionarilor eparhiali

de

Dr. VASILE GH. ISPIR

profesor la Facultatea de teologie din București

Prețul Lei 440—, plus spese postale Lei 20—